

Bạo lực trẻ em gái trên không gian mạng: Mặt tối của thế giới số

Lương Thị Thu Trang^(*)

Tóm tắt: Trong kỷ nguyên số, nơi mọi thông tin chỉ cách nhau một cú nhấp chuột, trẻ em được tiếp cận tri thức và kết nối toàn cầu nhưng đồng thời cũng đối diện với một nguy cơ tiềm tàng và nghiêm trọng: bị bạo lực trên không gian mạng. Không cần hung khí, không có dấu vết bầm tím trên cơ thể, nhưng những tổn thương tâm lý mà các nạn nhân phải gánh chịu có thể kéo dài suốt đời. Trong bối cảnh đó, trẻ em gái, với những đặc điểm tâm lý và xã hội đặc thù, đang trở thành nhóm dễ bị tổn thương nhất trên không gian mạng, khi phải đối mặt với nhiều hình thức bạo lực như quấy rối tình dục, lừa đảo, xâm phạm đời tư... Hậu quả để lại cho trẻ em gái hết sức nặng nề. Bằng phương pháp nghiên cứu tài liệu thứ cấp từ các báo cáo của tổ chức quốc tế và dữ liệu thực tiễn từ Việt Nam, bài viết cho thấy mức độ phổ biến, tính chất phức tạp và hậu quả nghiêm trọng của hiện tượng này, qua đó rút ra một số khuyến nghị nhằm kêu gọi sự chung tay của gia đình, nhà trường, xã hội và các nền tảng công nghệ trong việc giáo dục kỹ năng số, bảo vệ và lắng nghe tiếng nói của trẻ em gái.

Từ khóa: Bạo lực mạng, Bạo lực trực tuyến, Trẻ em gái, Thế giới số

Abstract: In the digital age, where all information is just a click away, while children have access to knowledge and global connections, they also face a potential and serious risk of violence in cyberspace. No need for weapons, no bruises on the body, but the psychological trauma that victims have to endure can last a lifetime. Girls - with their specific psychological and social vulnerabilities - are emerging as one of the most at-risk groups in cyberspace. They face a wide range of online threats, including bullying, sexual harassment, scams, and invasions of privacy. The consequences for girls can be extremely severe. Using secondary data from international organizations and empirical findings from Vietnam, this article highlights the prevalence, complexity, and serious consequences of online violence against girls. It also proposes several recommendations to promote the joint efforts of families, schools, society, and digital platforms in enhancing digital literacy, strengthening protective mechanisms, and ensuring that girls' voices are heard and respected online.

Keywords: Cyber Violence, Cyberbullying, Girl Children, Digital World

Ngày nhận bài: 18/8/2025; Ngày duyệt đăng: 24/9/2025

^(*) TS., Viện Thông tin Khoa học xã hội, Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam;
Email: ngan_trang_83@yahoo.com

1. Mở đầu

Khi thế giới bước vào kỷ nguyên số, Internet mở ra vô vàn cơ hội học tập, giải trí và kết nối cho trẻ em. Tuy nhiên, song song với những lợi ích to lớn ấy là một thực tế đáng lo ngại: bạo lực mạng đang len lỏi vào từng ngóc ngách của cuộc sống số, để lại những hậu quả dai dẳng và âm thầm đối với tâm lý và sự phát triển của trẻ em, trong đó có trẻ em gái. Trẻ em gái ngày nay tham gia mạng xã hội từ rất sớm, nhiều em bắt đầu sử dụng điện thoại thông minh và tạo tài khoản cá nhân trên mạng xã hội từ 9-10 tuổi. Một số mạng xã hội phổ biến như Facebook, TikTok, Instagram, YouTube... trở thành “một phần cuộc sống” của các em. Tuy nhiên, cũng chính tại những nền tảng đó, các em trở thành đối tượng của bạo lực ngôn từ, quấy rối tình dục, lừa đảo và tống tiền... Trẻ em gái dễ tổn thương hơn do định kiến giới, áp lực ngoại hình, thiếu hiểu biết về an toàn mạng và tâm lý dễ tin người. Hậu quả từ bạo lực mạng để lại có thể nghiêm trọng, gây trầm cảm, tự ti, thậm chí tự tử. Đây là một thực trạng đáng báo động về bạo lực mạng đối với trẻ em gái trong thời đại số, cần nhận được sự quan tâm thích đáng của các nhà nghiên cứu, các tổ chức chính trị xã hội và các nhà làm chính sách.

2. Một số khái niệm liên quan

Trẻ em:

Ở từng quốc gia và từng tổ chức trên thế giới, nội hàm khái niệm “trẻ em” và độ tuổi của trẻ em vẫn có sự chênh lệch nhất định. Công ước Liên Hợp Quốc về quyền trẻ em quy định: “Trẻ em là những người dưới 18 tuổi, trừ khi pháp luật quốc gia quy định tuổi thành niên sớm hơn” (Liên Hợp Quốc, 1989: 4). Ở Việt Nam, Luật Trẻ em năm 2016 xác định, “Trẻ em là người dưới 16 tuổi” (Quốc hội nước CHXHCN Việt Nam, 2016: 1).

Bạo lực:

Có thể hiểu *bạo lực* là một hiện tượng xã hội liên quan đến các hành vi gây hại vừa mang tính cố ý vừa mang tính cưỡng bức. Những tổn thương hoặc thiệt hại do bạo lực gây ra cho một cá nhân hoặc nhóm tập thể có thể là về thể chất, tâm lý, tình dục, tước đoạt, hoặc tất cả các yếu tố trên (Jacquette, 2013). Bạo lực không phải là một vấn đề của cá nhân mà nó còn mang tính xã hội, ảnh hưởng sâu sắc đến cộng đồng và văn hóa. Bạo lực có thể xảy ra dưới nhiều hình thức khác nhau, từ bạo lực gia đình, bạo lực xã hội đến bạo lực chiến tranh; với sự thay đổi của xã hội, trong xã hội hiện đại xuất hiện bạo lực mạng.

Bạo lực mạng:

Theo Từ điển Cambridge, *bạo lực mạng* (cyberbullying) là “hành vi sử dụng Internet để gây tổn thương hoặc đe dọa người khác, đặc biệt là thông qua việc gửi các tin nhắn mang tính xúc phạm hoặc khó chịu (Cambridge Dictionary online).

Bạo lực mạng còn được một số tổ chức và nhà nghiên cứu sử dụng thuật ngữ tương đương, thay thế như *bắt nạt trực tuyến* hay *bắt nạt trên mạng*. Theo UNICEF Việt Nam, *bắt nạt trên mạng* là việc bắt nạt trên các công cụ kỹ thuật số. Nó có thể diễn ra trên phương tiện mạng xã hội, nền tảng nhắn tin, chơi game và điện thoại di động. Đó là hành vi lặp đi lặp lại, nhằm mục đích khiến những người bị nhắm mục tiêu sợ hãi, tức giận hoặc xấu hổ. Những hành động bắt nạt trên mạng có thể kể đến như: Lan truyền những thông tin không đúng sự thật hoặc đăng những bức ảnh đáng xấu hổ của ai đó trên mạng xã hội; Gửi tin nhắn hoặc đe dọa gây tổn thương qua các nền tảng kỹ thuật số; Mạo danh ai đó và thay mặt họ gửi những thông điệp ác ý cho người khác thông qua tài

khoản giả mạo (Dẫn theo: UNICEF Việt Nam, 2021).

Tại Việt Nam, Điều 2 Thông tư số 02/2025-BGDĐT ngày 24/01/2025 (có hiệu lực từ ngày 11/3/2025) của Bộ Giáo dục và Đào tạo định nghĩa cụ thể khái niệm bắt nạt trên mạng. Theo đó, bắt nạt trên mạng là những hành vi có chủ đích xấu được tiến hành bởi một người hoặc một nhóm người lên một cá nhân bằng cách đe dọa, xâm hại, làm nhục, làm ảnh hưởng, xúc phạm danh dự, nhân phẩm hoặc tra tấn tinh thần thông qua tin nhắn, mạng Internet, các trang mạng xã hội và qua các thiết bị điện tử.

Trong bài viết này, chúng tôi sử dụng thuật ngữ bạo lực mạng để nói về các hành vi gây hại tới trẻ em gái trong môi trường số, bao hàm nhiều hình thức gây tổn thương nghiêm trọng hơn như đe dọa, quấy rối tình dục qua mạng, tấn công danh dự, phát tán thông tin cá nhân hoặc hình ảnh riêng tư mà chưa được cho phép. Việc sử dụng thuật ngữ bạo lực mạng nhằm nhấn mạnh tính chất nghiêm trọng của vấn đề đối với trẻ em gái nói riêng và trẻ em nói chung.

3. Thực trạng bạo lực mạng với trẻ em gái hiện nay

3.1. Mức độ phổ biến của bạo lực mạng đối với trẻ em gái

Hiện nay, công nghệ đã mở ra nhiều cơ hội cho đổi mới, phát triển, song phụ nữ và trẻ em gái vẫn là nhóm dễ bị tổn thương trước nạn bạo lực, quấy rối, lừa đảo và xâm hại trên không gian mạng. Về tình trạng bạo lực mạng với trẻ em nói chung, thống kê của các tổ chức quốc tế đã đưa ra những con số đáng báo động. Năm 2020, Trung tâm quốc gia về Trẻ em mất tích và bị lạm dụng Mỹ (NCMEC) đã xử lý 32 triệu báo cáo liên quan đến lạm dụng tình dục trẻ em trên mạng, qua đó ước tính

trung bình có 90.000 báo cáo được gửi đến trung tâm/ngày. Tháng 5/2021, Europol (Liên minh Cảnh sát Châu Âu) đã gỡ bỏ một trang web có nội dung lạm dụng tình dục trẻ em với hơn 400.000 người đăng ký (Dẫn theo: VOV, 2024). Trong một nghiên cứu của Tổ chức Y tế Thế giới (WHO) khảo sát với hơn 279.000 trẻ em ở độ tuổi 11, 13 và 15 tại 44 quốc gia và vùng lãnh thổ cho thấy, khoảng 16% từng bị bắt nạt trực tuyến ít nhất một lần. Tình trạng này đạt đỉnh ở tuổi 11 đối với trẻ em trai và tuổi 13 đối với trẻ em gái. Đáng lo ngại là đa số nạn nhân không biết tìm kiếm sự trợ giúp ở đâu (WHO, 2024).

Trong báo cáo công bố ngày 27/01/2022, Quỹ Nhi đồng Liên Hợp Quốc (UNICEF) đánh giá trẻ em có nguy cơ cao trở thành mục tiêu săn tìm của những kẻ tội phạm trên không gian mạng. Bóc lột và lạm dụng tình dục trẻ em trên không gian trực tuyến là hình thức bạo lực phát triển nhanh nhất nhằm vào nạn nhân là trẻ em. Kết quả khảo sát của UNICEF cũng cho thấy có tới 30% số trẻ em tham gia không gian mạng đã trở thành nạn nhân của bạo lực mạng. Năm 2022, Tổ chức Giám sát Internet (Internet Watch Foundation) đã ghi nhận 63.050 báo cáo liên quan đến những hình ảnh khiêu dâm trẻ em trong độ tuổi từ 7-10 (Dẫn theo: Bộ Lao động, Thương binh và Xã hội, 2023). Theo thống kê của UNICEF, ước tính mỗi ngày có khoảng 750.000 nam giới tìm kiếm đối tượng để lạm dụng tình dục trên mạng tại khu vực châu Á - Thái Bình Dương (Dẫn theo: VOV, 2024).

Cục Cảnh sát Hình sự, Bộ Công an đưa ra số liệu: trong tổng số vụ xâm hại trẻ em của năm 2023 và quý I/2024, có hơn 400 vụ lợi dụng mạng xã hội để thực hiện các thủ đoạn tạo niềm tin với nạn nhân và tiến hành hành vi xâm hại, chủ yếu là nhóm

hành vi xâm hại tình dục trẻ em. Nhóm tội phạm này còn tiến hành lừa đảo chiếm đoạt tài sản trẻ em qua hình thức mua bán tài khoản, vật phẩm trò chơi trực tuyến (game online); cho, tặng điện thoại phục vụ học tập... Lực lượng công an đã ngăn chặn truy cập từ trong nước đến 30 nghìn trang mạng có nội dung vi phạm pháp luật, đòi truy, cơ bạc trực tuyến, lừa đảo, bạo lực, độc hại đối với trẻ em (Hồng Minh, 2024). Là đất nước có tỷ lệ người dùng Internet khá lớn, đứng thứ 13 thế giới, với khoảng 73,2% dân số, Việt Nam hiện có khoảng 24,7 triệu dân là trẻ em (tương đương 25% dân số). Theo báo cáo của UNICEF, tính tới tháng 8/2022, có tới 82% trẻ em Việt Nam trong độ tuổi từ 12-13 có sử dụng Internet và con số này tăng lên 93% đối với trẻ từ 14-15 tuổi (Dẫn theo: Bộ Lao động, Thương binh và Xã hội, 2023). Điều này cho thấy mức độ tham gia các hoạt động trên không gian mạng của trẻ em ở Việt Nam là rất lớn, đặc biệt là sau đại dịch Covid-19.

Trẻ em gái dễ trở thành nạn nhân của bạo lực mạng trước tiên là bởi các đặc điểm về giới. Giới tính chính là một yếu tố quan trọng khiến trẻ em gái dễ bị tổn thương hơn, đặc biệt trong các nước châu Á, nơi xã hội vẫn còn định kiến giới sâu sắc, trẻ em gái bị áp đặt nhiều tiêu chuẩn về ngoại hình, đạo đức và hành vi. Khi các em thể hiện cá tính hoặc bày tỏ ý kiến trên mạng, rất dễ bị công kích, thóa mạ, hoặc bị dán nhãn là “hư hỏng”. Thêm vào đó, việc thiếu kỹ năng tự bảo vệ, không có kiến thức về quyền riêng tư và sự giám sát lỏng lẻo từ gia đình khiến các em trở thành “miếng mồi béo bở” cho những kẻ xấu.

Kết quả của một số nghiên cứu quốc tế cho thấy trẻ em gái là đối tượng dễ bị bạo lực mạng tấn công. Trong một nghiên cứu tại châu Âu, 20% phụ nữ trẻ ở Liên minh

Châu Âu đã từng bị quấy rối tình dục qua mạng, và 14% phụ nữ đã từng bị theo dõi qua mạng kể từ năm 15 tuổi (Liên minh Châu Âu, 2018). Cùng chung nhận định này, báo cáo *Thực trạng trẻ em gái thế giới năm 2020* do Plan International thực hiện tại 31 quốc gia với hơn 14.000 trẻ em gái và phụ nữ trẻ cho thấy: có tới 58% trẻ em gái được khảo sát đã bị quấy rối và xâm hại trực tuyến, 85% trong số họ đã trải qua nhiều loại bạo lực trên cơ sở giới trên không gian mạng (Plan International, 2020).

Trên không gian mạng, phụ nữ và trẻ em gái phải đối mặt với tình trạng quấy rối, theo dõi, lạm dụng hình ảnh và đe dọa bạo lực - những cuộc tấn công này thường lan sang thế giới thực với những hậu quả khó lường (UNFPA Việt Nam, 2024). Các thông tin trên NBC News cũng cho rằng, phụ nữ và trẻ em gái là đối tượng của các dạng bạo lực trực tuyến như đe dọa thể chất, quấy rối tình dục, rình rập, tấn công nền tảng zoom và trêu chọc tình dục. Các trường hợp cụ thể đã được truyền thông và tổ chức nữ quyền ghi nhận như: các video khiêu dâm không mong muốn được trình chiếu trong khi phụ nữ và trẻ em gái tham gia vào các sự kiện xã hội trực tuyến (NBC News, 2020); gửi những lời đe dọa với nội dung bạo lực và phân biệt giới tính; tấn công các cuộc họp trực tuyến thông qua việc chiếu những tài liệu không mong muốn có nội dung khiêu dâm và phân biệt chủng tộc cho những người tham gia (UN Women, 2022).

Báo cáo của đặc phái viên về “Bạo lực đối với phụ nữ, nguyên nhân và hậu quả của bạo lực trực tuyến đối với phụ nữ và trẻ em gái dưới góc độ nhân quyền” cũng cho rằng, khi phụ nữ và trẻ em gái truy cập Internet, họ phải đối mặt với bạo lực thường xuyên hơn so với nam giới thông

qua một chuỗi liên tục các hình thức bạo lực trên cơ sở giới được lặp đi lặp lại và có mối quan hệ với nhau (OHCHR, 2018).

Tại Việt Nam, tình trạng trẻ em (đa số là trẻ em gái) bị bạo lực qua mạng diễn ra khá thường xuyên. Các em bị phát tán hình ảnh cá nhân, bị lập tài khoản giả trên mạng xã hội nhằm xúc phạm danh dự, hoặc thậm chí bị đe dọa phát tán thông tin nhạy cảm sau khi bị lừa gửi hình ảnh riêng tư, các nạn nhân đa số là trẻ em gái. Hậu quả là, các em bị ảnh hưởng tâm lý nặng nề, thậm chí có em đã tìm đến cái chết vì không chịu nổi áp lực của bạo lực mạng (Xem thêm: N. Huyền, 2021). Theo UNICEF (2019), 75% trẻ em Việt Nam trả lời không biết các đường dây trợ giúp khi trở thành nạn nhân của bạo lực mạng, và nhóm tuổi từ 10-14 là đối tượng bị bạo lực mạng nhiều nhất.

Bạo lực trẻ em gái trên không gian mạng không chỉ giới hạn trong những lời lẽ thô tục, miệt thị công khai, mà nó còn bao gồm cả việc lan truyền thông tin sai lệch, tin giả, xâm phạm đời tư, gạ gẫm tình dục trực tuyến, hay ép buộc gửi hình ảnh nhạy cảm. Đặc biệt, các nền tảng mạng xã hội - nơi mà trẻ em gái thường xuyên sử dụng - lại đang trở thành mảnh đất màu mỡ cho những hành vi xâm hại này.

3.2. Về hậu quả của bạo lực mạng đối với trẻ em gái

Theo UNICEF, khi trở thành nạn nhân của bạo lực mạng, các nạn nhân nói chung, trẻ em gái nói riêng có thể cảm thấy như đang bị tấn công ở khắp nơi và dường như không có lối thoát. Các tác động có thể ảnh hưởng đến một người trong thời gian dài và theo nhiều cách. Về *tinh thần*: cảm thấy khó chịu, xấu hổ, ngu ngốc, thậm chí tức giận, hoặc mất hứng thú với những điều từng yêu thích. Về *thể chất*: bị mệt mỏi

(mất ngủ) hoặc gặp các triệu chứng như đau bụng và đau đầu. Cảm giác bị người khác cười nhạo hoặc quấy rối có thể khiến một người không thể lên tiếng hoặc cố gắng giải quyết vấn đề. Trong những trường hợp nghiêm trọng, bạo lực mạng thậm chí có thể dẫn đến việc họ tự kết thúc cuộc sống của mình (UNICEF Việt Nam, 2021). Các hành vi bạo lực mạng đã và đang vi phạm nghiêm trọng quyền con người, nhìn rộng ra thì đây cũng là một tác nhân hủy hoại những giá trị văn hóa cơ bản của các xã hội. Dễ thấy bạo lực mạng đang trực tiếp xâm phạm quyền riêng tư và quyền được bảo vệ dữ liệu cá nhân của mỗi người. Khi một người trở thành nạn nhân của bạo lực mạng, toàn bộ thông tin riêng tư của nạn nhân lập tức bị một số đối tượng săn lùng, tìm kiếm, chia sẻ, phát tán rộng rãi với mục đích không trong sáng. Trang cá nhân của nạn nhân cũng trở thành mục tiêu để một bộ phận cư dân mạng tấn công bằng những lời chỉ trích, chửi bới, thóa mạ nặng nề. Thậm chí email, điện thoại, các tài khoản mạng xã hội của nạn nhân còn có thể bị hack để đối tượng xấu vào đăng tải những nội dung nhằm mục đích chống lại nạn nhân. Bạo lực mạng còn xâm phạm quyền được bảo vệ danh dự, uy tín của cá nhân. Mặc dù uy tín, danh dự bị tổn hại nghiêm trọng nhưng nạn nhân gần như bất lực khi muốn kháng cự hay đơn giản chỉ là tự bảo vệ bản thân mình bởi sức mạnh cộng hưởng từ đám đông ầm danh quá lớn (Khánh Minh, 2024).

Bên cạnh đó, có thể dễ dàng nhận ra, khi trở thành nạn nhân của bạo lực mạng, trẻ em gái dễ tổn thương hơn do định kiến giới, áp lực ngoại hình, thiếu hiểu biết về an toàn mạng và tâm lý dễ tin người. Không như bạo lực thể chất dễ nhận biết, bạo lực mạng thường diễn ra âm thầm.

Nhiều em chọn cách chịu đựng vì sợ bị đổ lỗi, sợ bị cha mẹ trách móc hoặc không tin tưởng ai có thể giúp đỡ. Hậu quả từ bạo lực mạng để lại có thể nghiêm trọng, gây trầm cảm, tự ti, thậm chí tự tử. Không ít em đã phải từ bỏ việc học, hạn chế tiếp xúc xã hội hoặc mất niềm tin vào bản thân chỉ vì những bình luận ác ý trên mạng. Đáng lo hơn, môi trường mạng không có ranh giới - một hành vi bạo lực có thể lan truyền nhanh chóng và trở thành vết thương tập thể, không chỉ với một cá nhân mà với cả một cộng đồng.

4. Bàn luận và kết luận

Khi thế giới bước vào kỷ nguyên số, Internet mở ra vô vàn cơ hội học tập, giải trí và kết nối cho trẻ em, trong đó có trẻ em gái. Tuy nhiên, song song với những lợi ích to lớn ấy là một thực tế đáng lo ngại: bạo lực mạng đang len lỏi vào từng ngóc ngách của cuộc sống số, để lại những hậu quả dai dẳng và âm thầm đối với tâm lý và sự phát triển của trẻ em gái. Như lời nhận xét của TS. Khuất Thu Hồng - một chuyên gia nghiên cứu về các vấn đề xã hội: “Ném đá hay bắt nạt trên mạng xã hội có thể xem là hành động giết người tập thể mà không ai cảm thấy mình có lỗi. Mỗi người góp một lời nói khiến sự việc trở nên nghiêm trọng, khủng khiếp” (Dẫn theo: Khánh Minh, 2024). Mặc dù cùng là một dạng bạo lực xã hội, nhưng khác với các hình thức bạo lực thông thường, bạo lực mạng có những đặc thù riêng, nguy hiểm hơn và khó ngăn ngừa, xử lý hơn. Những tổn thương do bạo lực thể xác đều có thể được giám định cụ thể, điều trị và hồi phục, nhưng những tổn thương do bạo lực mạng khó có thể giám định hay chữa trị hiệu quả, gây ảnh hưởng về sức khỏe tinh thần, tâm lý lâu dài và nghiêm trọng. Mặt khác, nếu các hành vi bắt nạt trực tiếp

để bị phát hiện và xử lý thì các hành vi đe dọa qua mạng ít có nguy cơ bị nhận diện hơn do tính chất ẩn danh. Vì thế mà một số người thực hiện không cảm thấy sợ hãi, thậm chí còn ngang nhiên gia tăng mức độ nghiêm trọng của các hành vi bắt nạt. Nguy hiểm hơn, khi nhận được sự tung hô, cổ vũ từ nhiều người khác, họ thường có xu hướng lặp đi lặp lại những hành vi này (Khánh Minh, 2024).

Để bảo vệ trẻ em gái trên không gian mạng, chúng ta không thể chỉ khuyến cáo em “đừng dùng mạng xã hội” hay “đừng đăng gì nhạy cảm” hoặc là xóa tài khoản mạng xã hội, mà cần phải có những biện pháp để bảo vệ quyền lợi của trẻ và ngăn ngừa hậu quả nghiêm trọng của bạo lực mạng. Các nhà nghiên cứu đặc biệt chú ý đến các giải pháp sau: *Trong phạm vi nhà trường*: cần giáo dục kỹ năng số và an toàn mạng cho học sinh ngay từ tiểu học; tăng cường nhận thức cho phụ huynh và giáo viên về các hình thức bạo lực mạng và cách hỗ trợ trẻ (Khánh Linh, 2025). *Trách nhiệm mang tính xã hội* bao gồm: Xây dựng cơ chế báo cáo, hỗ trợ tâm lý và pháp lý rõ ràng, thân thiện với trẻ em. Mạng xã hội phải chịu trách nhiệm khi nội dung độc hại được lan truyền. Đồng thời, truyền thông cũng cần góp phần chống định kiến giới, xóa bỏ các thông điệp khiến trẻ em gái cảm thấy xấu hổ khi nói ra trải nghiệm tiêu cực của mình (UN Women, 2022; UNFPA Việt Nam, 2024). *Trong phạm vi gia đình*, các bậc phụ huynh cũng cần chủ động và tích cực trao đổi cùng con em mình, để sớm phát hiện những vấn đề mà các em đang gặp phải khi tham gia mạng trực tuyến. Cha mẹ và thầy cô giáo cần đồng hành cùng con trong quá trình sử dụng Internet, thay vì cấm đoán hoặc thờ ơ. Có thể thấy, việc bảo vệ trẻ em gái khỏi bạo lực trên

không gian mạng không chỉ là trách nhiệm của riêng gia đình hay nhà trường, mà cần sự chung tay của toàn xã hội (Hồng Minh, 2024; Khánh Minh, 2024).

Bên cạnh đó, giới chuyên gia cho rằng việc hoàn thiện luật pháp, các chính sách, giải pháp, các phần mềm quản lý cũng như siết chặt kiểm soát Internet là cần thiết nhằm tạo một môi trường mạng an toàn, lành mạnh cho giới thanh thiếu niên trước những nguy cơ tiềm ẩn hay chạm bẫy khó nhận biết do trẻ em chưa có đủ kỹ năng để tự bảo vệ trước những tác động tiêu cực từ các thông tin xấu-độc lan truyền trên mạng (Bộ Lao động, Thương binh và Xã hội, 2023; Hồng Minh, 2024).

Trong bối cảnh chuyển đổi số và sự phát triển mạnh mẽ của công nghệ thông tin, không gian mạng đã trở thành một phần không thể tách rời của đời sống hiện đại. Đây là môi trường mang lại nhiều cơ hội cho trẻ em gái trong việc học tập, giao tiếp và thể hiện bản thân. Tuy nhiên, nếu không được quản lý và giám sát hiệu quả, không gian mạng cũng có thể tiềm ẩn nhiều nguy cơ gây tổn hại đến sức khỏe tinh thần, thể chất và sự phát triển toàn diện của các em.

Việc bảo vệ trẻ em gái trên môi trường mạng không chỉ là yêu cầu cấp thiết mà còn là trách nhiệm chung của gia đình, nhà trường, xã hội và các doanh nghiệp công nghệ. Điều này đòi hỏi sự phối hợp đồng bộ trong việc giáo dục kỹ năng sống trong thời đại số, xây dựng và hoàn thiện hệ thống pháp luật, thiết lập cơ chế bảo vệ phù hợp, đồng thời bảo đảm quyền được lắng nghe và tham gia của trẻ em gái trong quá trình xây dựng môi trường mạng an toàn. Bảo vệ trẻ em gái trên không gian mạng chính là hành động thiết thực nhằm bảo vệ tương lai của cả một thế hệ. Đây

cũng là tiêu chí phản ánh mức độ văn minh và tiến bộ của một xã hội trong kỷ nguyên số □

Tài liệu tham khảo

1. Bộ Lao động, Thương binh và Xã hội (2023), *Ngày An toàn Internet 2023: cùng duy trì một thế giới trực tuyến an toàn hơn cho trẻ em*, <https://molisa.gov.vn/baiviet/236396?tintucID=236396>
2. N. Huyền (2021), *Cô bé 13 tuổi uống thuốc sâu tự tử: 'Bắt nạt' trên mạng xã hội tàn nhẫn hơn trực tiếp*, <https://infonet.vietnamnet.vn/co-be-13-tuoi-uong-thuoc-sau-tu-tu-bat-nat-tren-mang-xa-hoi-tan-nhan-hon-truc-tiep-280528.html>
3. Jacqueline, D. (2013), "Violence as intentionally inflicting forceful harm", *Revue Internationale de Philosophie*, (3), pp. 293-322.
4. Liên Hợp Quốc (1989), *Công ước về Quyền trẻ em*.
5. Liên minh Châu Âu (2018), *Bạo lực trên mạng và đả kích trực tuyến chống lại phụ nữ*, [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2018/604979/IPOL_STU\(2018\)604979_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2018/604979/IPOL_STU(2018)604979_EN.pdf)
6. Khánh Linh (2025), "Hướng tới mục tiêu giáo dục kỹ năng số và an toàn số cho học sinh trong thời đại trí tuệ nhân tạo", *Tap chí Giáo dục* ngày 14/3, <https://tapchigiaoduc.edu.vn/article/89527/226/huong-toi-muc-tieu-giao-duc-ki-nang-so-va-an-toan-so-cho-hoc-sinh-trong-thoi-dai-tri-tue-nhan-tao/>
7. Hồng Minh (2024), "Bảo vệ trẻ em trước "bóng ma xâm hại" trên không gian mạng", *Báo Pháp luật* ngày 15/12, <https://baophapluat.vn/bao-ve-tre-em-truoc-bong-ma-xam-hai-tren-khong-gian-mang-post534839.html>

8. Khánh Minh (2024), “Hiểm họa từ bạo lực mạng”, *Nhân dân* ngày 27/02, <https://nhandan.vn/hiem-hoa-tu-bao-luc-mang-post797710.html>
9. *NBC News* (2020), “In video chats, familiar forms of online harassment make a comeback”, *NBC News*, <https://www.nbcnews.com/tech/security/video-chats-familiar-forms-online-harassment-make-comeback-n1168806>
10. OHCHR (2018), *Báo cáo của đặc phái viên về “Bạo lực đối với phụ nữ, nguyên nhân và hậu quả của bạo lực trực tuyến đối với phụ nữ và trẻ em gái dưới góc độ nhân quyền”*, <https://www.ohchr.org/EN/Issues/Women/SRWomen/Pages/SRWomenIndex.aspx>
11. Plan International (2020), *State of the world’s girls 2020: Free to be online?*, <https://plan-international.org/uploads/2023/06/SOTWGR2020-CommsReport-edition2023-EN.pdf>
12. Quốc hội nước CHXHCN Việt Nam (2016), *Luật Trẻ em*, Quốc hội thông qua ngày 5/4/2016, Luật số 102/2016/QH13.
13. *Từ điển Cambridge* online, <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/cyberbullying>
14. UN Women (2022), *Bạo lực phụ nữ và trẻ em gái qua mạng và công nghệ thông tin và Truyền thông trong đại dịch covid-19*, <https://vietnam.un.org/sites/default/files/2022-06/5BVIE%5D%20brief-online-and-ict-facilitated-violence-against-women-and-girls-during-covid-19-FINAL.pdf>
15. UNFPA Việt Nam (2024), *Thông cáo báo chí: Bảo vệ phụ nữ và trẻ em gái khỏi bạo lực mạng*, <https://vietnam.unfpa.org/vi/news/>
16. UNICEF Việt Nam (2019), *Bắt nạt trẻ nhỏ trên mạng và những tác động đến tâm lý trẻ em*, <https://www.unicef.org/vietnam/vi/>
17. UNICEF Việt Nam (2021), *Bắt nạt trực tuyến là gì - Làm thế nào để ngăn chặn điều này?*, <https://www.unicef.org/vietnam/vi/bat-nat-truc-tuyen-la-gi-lam-the-nao-de-ngan-chan-dieu-nay>
18. VOV (2024), *Mặt tối của internet đối với trẻ em: Đừng chỉ nhìn bề nổi của tảng băng chìm*, <https://vov.vn/xa-hoi/mat-toi-cua-internet-doi-voi-tre-em-dung-chi-nhin-be-noi-cua-tang-bang-chim-post1126145.vov>
19. WHO (2024), *One in six school-aged children experiences cyberbullying, finds new WHO/Europe study*, <https://www.who.int/europe/news/item/27-03-2024-one-in-six-school-aged-children-experiences-cyberbullying--finds-new-who-europe-study>